

5. Vezetői program

A pályázati kiírásban meghatározott 3 éves vezető ciklust két fontos intézményi prioritás fogja meghatározni. Az egyik prioritás a 2020. szeptemberben felmenő rendszerben indított új szakképzési rendszer bevezetéséből adódik. A másik prioritást az intézmény bővítése, épületeinek felújítása, vagyis az elhelyezési körülmények javítása jelenti. Mondhatjuk, hogy mindkét feladat újszerű lesz. Az új képzési rendszer bevezetése duális képzési partnereinkkel való kapcsolattartást helyezi egy sokkal sokrétűbb, tereztebb formába, duális partnertől függően más-más tartalommal. Az épületek felújítása és bővítése oktatásszervezési feladatokat ad, annak érdekében, hogy az építkezés alatt is zavartalanul lehessen oktatni.

Az intézményben felhalmozódott szakmai tapasztalattal és tudással meg tudunk felelni ezeknek a kihívásoknak is. A vezetői ciklus végére egy megújult képzési rendszerrel, egy megújult épületben tudjuk folytatni a szakképzést.

Mindezek mellett fontosnak tartom, hogy az intézménynek legyen rá jellemző arculata, ezért meg kell őrizni azokat az erősségeket, amelyek a Kandó 53 éves történetében kialakultak.

Az intézmény előtt álló feladatokat sok szempont szerint lehet megvizsgálni, elsőként négy kérdéssel fedem le az oktató-nevelő munkánkat.

5.1 Kit oktatunk?

A Kandóban eddig is fontos feladatként kezeltük a beiskolázást. A tanulóink számára az első találkozás az intézménnyel valamilyen pályaválasztási rendezvényen történhet meg. Az első benyomásnak fontos szerepe van az életben, így itt is eldöntheti egy felső tagozatos gyermek későbbi választását.

Ahhoz, hogy a helyzetelemzésben bemutatott beiskolázási adatokat el tudjuk érni évről-évre több munkát kell befektetni.

Meg kell újítani a pályaválasztási tevékenységünket, a már jól bevált elemek mellett nyitni kell az online világ felé. Ezek a feladatok egy jól összehangolt marketing stratégia alapján lehetnek eredményesek. A pályaválasztási tevékenységet igazgatóhelyettes irányításával egy csapatnak kell végezni.

Rövid figyelemfelkeltő szakmai kisfilmeket, prezentációkat kell készíteni, és folyamatosan terjeszteni. Biztosítanunk kell, hogy mindenkor, minden felvételi információ naprakész állapotban legyen a honlapon, közösségi felületeken.

E mellet természetesen folytatni kell a már jól bevált több információval bíró személyes találkozásokon alapuló élményalapú tevékenységeket.

A pandémiás időszak után ki kell használni a DKA labor adta lehetőségeket, hagyni kell alkotni a fiatalokat a korszerű technikai színvonalat jelentő eszközökkel.

Fogadnunk kell általános iskolás tanulókat gyakorlati foglalkozásokra, ahol egy-egy ágazat, képzési terület eszközeivel, anyagaival, technológiáival ismerkedhetnek, miközben elkészítenek egy terméket.

Tovább kell folytatnunk a kitelepüléseket az általános iskolákba, lehetőség szerint bővíteni kell ezek számát, el kell érni, hogy a legjelentősebb iskolák fogadjanak minket.

Az elmúlt időszakban kisebb hangsúlyt kapott a felnőttképzés. Az előttünk álló időszakban ennek egyre nagyobb súlya lesz. A szakképzési rendszer változása magában hordozza a felnőttképzés megerősödését. Szükség lesz egy külön csoportra, akiknek a felnőttképzések igényének a felmérése, a felnőttképzések elindítása lesz a feladata.

Az eddigi pályaválasztási munkával azt tudtuk, tudjuk elérni, hogy a meghirdetett ágazatokban, egyre inkább és egyre több valós túljelentkezéseink vannak. Ezt kell még fokozni, hiszen ezzel érhető el, hogy minél több jobb képességű tanuló válassza a Kandót.

5.2 Kik oktatnak?

Az iskola működésének színvonala, eredményessége döntő mértékben függ az iskolai dolgozók munkájától. Az oktatók képzettségén, tapasztalatán kívül a köztük lévő együttműködés is elengedhetetlenül szükséges. A titkársági, ügyviteli dolgozóknál a helyzet hasonló, a megbízható, jó szakmai színvonalú munkavégzés mellett, a kollégákkal való együttműködés képessége meghatározó.

Az oktató munkája kettős, egyrészt csapatban dolgozik, ahol a célok feladatok meghatározása történik, másrészt az osztályteremben önálló végrehajtó, irányító. Csapatmunkát csak úgy lehet végezni egy közösségben, ha annak minden tagja tisztában van saját képességeivel, értékeivel, szerepének fontosságával s lehetőséget is kap ezek megmutatására. Ösztönző hatású lehet a

feladatvállalásban, ha érzi, hogy tevékenységével formálhatja, alakíthatja azt a szűkebb környezetet, amelynek tagja.

Fontos az oktatói testületben a csapatszellem erősítése, a munkaközösség, az egy osztályban tanító tanárok közössége csak akkor működőképes, ha tudunk együtt gondolkodni és dolgozni.

Az oktató, nevelő munkán keresztül az intézmény pozitív megítélését maguk az oktatók tudják leginkább biztosítani. Olyan oktatókra van szükség, akik értik és meg tudják értetni magukat a „Z” és ALFA generáció tagjaival. Növelni kell az alkalmazott digitális tananyagok arányát, olyan tananyagokat kell kidolgozni, amit otthon a tanulók önmaguk is tudnak használni. Ezek a legnagyobb kihívások, amiket minden oktatónak meg kell tudni oldani. Ebben segítséget kell nyújtani, a szakmai továbbképzések mellett továbbra is szükséges lesznek a módszertani megújító képzések is. Ki kell alakítani az intézményen belüli tudás- tapasztalat átadás rendszerét, az oktatóknak egymást segítve kell a kandós diákok oktatását, nevelést megoldani.

Jelenleg 112 fő oktat az intézményben, a szakos ellátottságot tartós helyettesítéssel és óraadókkal tudjuk biztosítani. Továbbra is szeretnék számítani a nyugdíjas óraadó oktatók munkájára, hiszen az ő tapasztalatuk, tananyag ismeretük segítség lehet a fiatalabb kollégák számára.

A képzési szerkezet változása is az óraadók számának emelkedését jelentheti a szakmai képzés terén, hiszen a nem tanévhez kötött képzésekben rájuk lehet rugalmasan támaszkodni.

Jelenleg 315 tantárgyat tanítunk, 7 ágazatban. Nagyon széles a skála, ennek megfelelően az oktatói közösség is sokszínű. Szükséges, hogy minden oktató szakmai segítséget tudjon kapni a munkájához. Ez az elvárás a közismereti tantárgyak esetében a jelenlegi munkaközösségi rendszerben is teljesíthető. A szakmai tantárgyak oktatóinál már nem ennyire egyértelmű a helyzet, ott a munkaközösségek inkább csak az adminisztratív elvárásoknak tudnak megfelelni. A törvény továbbra is 10 munkaközösséget enged intézményenként létrehozni, ez a lehetőség egy kisebb iskolában sok, de egy nagyobbban kevés.

Ki kell alakítanunk az ágazati, tantárgyi felelősök rendszerét, ehhez meg kell szerezni a Centrum támogatását. Elképzelésem szerint egy-egy ágazatban (képzési területen) vagy egy-egy tantárgyat oktatók csoportja lehet a legerősebb szakmai szervezet intézményen belül. Az oktatás, vizsgáztatás szakmai tartalmát, intézményi követelményeit legkompetensebben ők tudják meghatározni, ekkor lehet egységes az intézményi szintű munka.

Várhatóan több vállalati oktató fog bekapcsolódni a képzési rendszerbe. A duális képzési partnerek egy része vállalni fogja a teljes szakképzést, a gyakorlat mellett az elméletet is. Abban az esetben, ha egy szakma képzésében több duális partner vesz részt még nagyobb szükség lesz a folyamatos egyeztetésre. Szerencsére ez a Kandóban már több szakmában eddig is működött. Ezt kell erősíteni és a szabályozását elkészíteni. Ez a feladat a szakmai és a gyakorlati képzésért felelős igazgatóhelyettes koordinálásával fog történni.

Hamarosan megjelenik az oktatói értékelési rendszer módszertana. Ez alapján kell elkészíteni az értékelési rendszert. Szintén nem ismert még a minőségirányítási rendszernek a módszertana sem. Ezek újabb feladatokat jelentenek az igazgató és minden szakképzésben dolgozó oktató számára.

A leírtak alapján is látszik, hogy a szűkebb és tágabb vezetésre, az oktatókra sok adminisztrációval, tervezéssel járó feladat vár a következő 3 évben. Az iskola vezetését továbbra is 4 helyettessel, egyes területeken munkaközösség vezetőikkel, más területeken ágazati vagy tantárgy felelősökkel képzelem el.

5.3 Mit oktatunk?

2020 szeptemberétől az indított osztályaink (a művészeti kivételével) az új képzési szerkezetnek megfelelően technikumban vagy szakképző iskolában kezdték meg az ágazati alapozó képzést. A képző- és iparművészeti tagozaton továbbra is szakgimnáziumi képzés történik.

A szakgimnáziumi képzésben a hagyományos szakok mellett újra kell éleszteni a mozgóképi animáció tervező szakot. A szak beindítása jó lehetőség arra, hogy a Kecskeméti Animációs Filmstúdióval újra élő kapcsolatot tudjunk építeni.

A közismereti oktatás a Szakképzési törvény alapján meghatározott óraterv alapján történik. A technikumban alkalmazott óraterv átrendezi az évfolyamok közötti órákat, csökkenti a fizika és a testnevelés óraszámát, de ezeket az órákat az érettségi tantárgyakhoz adja. A matematika óraszama nő, amely egy műszaki technikumban nagy segítséget jelent a szakmai oktatáshoz. Az évfolyamok közötti átrendezés eredménye az idegnyelvi érettségi 13. évfolyamra való áthelyezése. A feladat ezen a területen, az új órakeretnek és tartalmi elvárásoknak megfelelő tanügyi dokumentumok elkészítése. A szakképző iskolában alkalmazott óraterv óraszamaiban nem tér el az eddigiektől, de itt is évfolyamonként átrendeződik. Fontos lesz kiépíteni a

tantárgyi kapcsolódásokat a szakmai tananyaggal. Az ágazati és tantárgyi felelősök koordinációjára lesz szükség.

A szakmai képzést nézve a szerkezet váltás jelentős tartalmi változást is magával hozott. Fontos elemként jelenik meg az ágazati alapozó képzés és az azt záró ágazati alapvizsga. A tanulóink akkor léphetnek be a szakirányú képzésbe, ha sikeres ágazati alapvizsgát tettek. Az ágazati alapozó képzés óraszámát kötött, tartalma egységes iskola típustól független. Ez a tény átjárásra ad lehetőséget, elsősorban a technikumból a szakképző iskola irányába. Ágazati alapvizsgát ebben a tanévben rendezünk először, de az első tapasztalatokon alapuló módosításokat a következő tanévben kell átvezetni.

A szakirányú képzésre történő beiskolázás a duális partnerekkel történő koordináció alapján történhet. Folyamatos kapcsolattartással fel kell mérni a képzési partnereink szakmánkénti létszámgigényeit, azt, hogy a szakmai képzést milyen arányban kívánják folytatni (ez akár évfolyamonként eltérő is lehet). Ezek alapján el kell készíteni a képzési programokat, minden partnerrel.

Itt kapcsolódik be a rendszerbe az Ágazati Képző Központ (ÁKK), amely a Kecskeméti Szakképzési Centrum nonprofit Kft-jeként működik. Az ÁKK azokat a tanulókat fogadhatja, akik nem tudnak gazdálkodó szervezettel munkaszerződést kötni. Új feladatként jelenik meg az intézményünk számára az ÁKK-al való együttműködés.

A új Szakmajegyzék alapján folytatott képzésekben végzők szakmai vizsgáztatását már nem az intézmény szervezi. A Kecskeméti Szakképzési Centrum új szervezeti egységként megalakul a Kecskeméti Vizsgaközpont. Az új szervezet feladata lesz a Centrum összes tanulójának a vizsgáztatása. Természetesen ezt a feladatot az intézmények nélkül nem tudja ellátni, számunkra ez szervezési feladatot jelent, majd megbízás alapján vizsga előkészítő feladatokat.

A leírt változások az eddigi rutinoktól eltérő feladatokat eredményeznek. Célunk csak az lehet, hogy a szokásos magas színvonalon oldjuk meg ezeket, annak érdekében, hogy minél több tanulónk hagyja el pozitív eredménnyel az intézményt.

A felnőttképzés rendszerében tanévhez köthető, illetve tanévtől független képzésekről beszélhetünk. Ezeknek a képzéseknek hasonló módon el kell készíteni a képzési programjait. A képzések sajátossága lesz, hogy a résztvevők egyéni tanulási utakat járhatnak be, dokumentummal igazolt, vagy tudásuk alapján kapott felmentéseikkel.

Ahhoz hogy ezt a rendszert eredményesen és rugalmasan tudjuk működtetni szükség lesz egy szervező csapatra. A csapat feladata a képzések hirdetésétől a megbízás alapján történő vizsgaszervezésig terjedő időszakban jelentkező összes tevékenység koordinációja.

Ehhez a kérdéshez tudnám kapcsolni az intézményünk kapcsolatát a felsőoktatással. A Szakképzés 4.0 elvárásai alapján dolgozik több munkacsoport a Neumann János Egyetem GAMF Karával. A Kandóban a gépészet és informatika területén született megállapodás, ami alapján a nálunk technikus végzettséget szerzett tanulók megfelelő tudás birtokában kredit beszámítást kaphatnak. Ezt a lehetőséget tovább kell vinni az okleveles technikus végzettség megszerzéséig.

5.4 Hogyan oktatunk?

A hogyan oktatunk kérdésre sok megközelítésből adható válasz, illetve határozható meg feladat. A szakmai munka támogatása, a munkához szükséges technikai háttér biztosítása fontos vezető feladat. A szakképzési törvény előírja a kötelező továbbképzést minden oktató számára. Olyan továbbképzésekre (szakmai és módszertani) van szükség, amelyek ténylegesen támogatják a munkát, amelyekből pozitív élményeket, használható tudást kapnak az oktatók. A támogató segítséget az Innovatív Képzéstámogató Központtól (IKK) várjuk.

Magam részéről fontosnak tartom és bízom, az intézményben felhalmozódott szakmai és módszertani tudásban. Ennek a hatalmas tudásbázisnak a megosztását kell jobban megszervezni. Minden oktató nagyon elfoglalt, mindenki sokat dolgozik (az online oktatásban még többet), de időt kell szakítani arra, hogy időnként belső tudásátadást szervezzünk, egymás segítése támogatása érdekében.

Ezek az események a szakmai hasznukon túl, a közösséget is építik. Szakmai tudásmegosztás lehet egy-egy bemutató óra, vagy tanulók nélküli szakmai beszélgetés egy adott témában. Módszertani területen az egy osztályban oktatók közössége tud nagy támogatást nyújtani, különösen úgy, hogy nemcsak a probléma esetén találkoznak.

Az új szakképzési rendszer megköveteli a szakirányú képzésben a projektoktatást. Hosszabb ideje már sokszor becsempésztünk a képzésbe bizonyos projekteket, voltak tervek, de mindig abbamaradt, nem volt életképes a folyamatosságra. Most törvényi kötelezettség, meg kell oldani. Az egy osztályban oktatók vesznek részt minden projektben. Projektet kell tervezni, vannak szakmák ahol a központi dokumentumok, a számát is meghatározzák, vannak ahol ez az intézmény döntése. Ami nagyon fontos, hogy ez a tanuló portfóliójának a része, beleszámít a

szakmai vizsgája végeredményébe. A projektek tervezése a szakmai oktatók feladata, bevonhatják a közismereti tárgyakat is.

A hogyan kérdés vonatkozhat az online vagy jelenléti oktatásra is. Sajnos a kényszer szülte módszerváltás begyakoroltatja velünk az online oktatást. Fontos döntés volt meghatározni az iskola által használt online platformot, meggyőződésem, hogy az oktatók profi módon kezelik ezeket az eszközöket. Biztos vagyok abban, hogy a pandémiás helyzet után is lesznek alkalmak, amikor elővesszük az online oktatást egy-egy napra, vagy rövidebb időszakra. Az oktatók eszközzel való ellátását tartom fontosnak. A következő ciklusban el kell látni az oktatókat technikai eszközzel, olyan eszközzel, amit könnyen tud hordozni, amit a jelenléti oktatáskor is tud használni, amivel csatlakozni tud az iskolai wifi hálózatra és jelenléti, vagy online oktatásban az előkészített tananyagát meg tudja osztani a diákokkal.

5.5 Kapcsolat tartás tanulókkal, szülőkkel

A tanulókkal való kapcsolattartás minden területen, minden résztvevő számára kielégítő kell, hogy legyen. Legyen rendszeres és következetes, a tanulók kapják meg a szükséges információkat az őket érintő kérdésekben. Az oktatók a tanév elején tájékoztatják a tanulókat a tantárgyaik tantárgyi követelményeiről az értékelés rendszeréről, minden tanulót érintő feladatról.

Fontos kérdés a szülőkkel való kapcsolattartás, eddig évente 2 alkalommal tartottunk fogadóórát, félévente szülői értekezletet. Minden osztályfőnök ezenfelül számos alkalommal konzultál a szülőkkel. A jelenléti találkozási lehetőségeket továbbra is fenn kell tartani, de erősíteni kell az elektronikus kapcsolattartást is. Az eKréta szinte állandó kapcsolattartást tesz lehetővé a szülők nagy részével. Át kell térni erre a mindenki számára elérhető eszközre. A hozzánk beiratkozó diákok és szüleik már több éve használják az eKrát, minden működési nehézség ellenére ez az a felület, amit már mindenki használt. Ezt nekünk is ki kell használni. Az előnye abból származik, hogy minden kiküldött értesítés, felszólítás megmarad a rendszerben, visszakereshető, nyomtatható. Nem kell külön dokumentálást végezni.

Az iskolai DÖK jelentős mentori segítséggel jól működik. A DÖK patronáló tanár sokat tesz a diák közösségért, szükséges, hogy az osztályfőnökök segítsék a munkáját. Céлом, hogy a diákok lehetőséget kapjanak a tényleges felelősséggel járó döntésekre a közösségi élet szervezésében, fejlődjön érdekérvényesítő képességük a diákjogok gyakorlásában. Meggyőződésem, ha a diákokat jobban bevonjuk a mindennapi feladataink megszervezésébe javulhat a környezeti kultúra, élhetőbb iskolában dolgozhatunk.

Annak érdekében, hogy ezek megvalósulhassanak, következetesen be kell tartatnunk a közösen kialakított rendszabályokat, a házirendet. A tanulókkal közösen kell elérni, hogy az iskolai rongálások, szándékos károkozások megszűnjenek. Fontos megértetnünk tanulóinkkal, hogy környezetük megóvása, szépítése elsősorban az ő érdekük, az ő jobb közérzetüket is szolgálja.

5.6 Kapcsolataink a duális partnerekkel

A duális képzési partnereinkkel való kapcsolattartásban egyik feladat a képzés tartalmi kérdéseinek meghatározása, ebbe az igazgatóhelyettesek, ágazati felelősök fektetnek munkát. Másik feladat az osztályfőnökökre hárul a tanulók érdemjegyeinek, mulasztásainak adminisztrációját a képzőktől bekért adatok alapján nekik kell elvégezni.

A tanulókkal kapcsolatos feladatok döntő részét az osztályfőnökök végzik, illetve a kapcsolat rajtuk keresztül valósul meg. Ezek elsősorban nevelési, tájékoztatási, egyeztetési feladatok. Lényegesnek tartom ezeknek a feladatoknak a naprakész, lelkiismeretes elvégzését, hiszen a tanulóktól és (a tanulók elmondásai alapján) a szülőktől kapjuk a legtöbb visszajelzést a munkánkról. Fontos feladatunk az osztályfőnöki munka erősítése, következetesebbé tétele.

5.7 Tárgyi, technikai feltételek

Megítélésem szerint a szakmai képzés technikai, technológiai ellátottsága még jónak mondható, de szükség van a folyamatos fejlesztésre. Az Ipar 4.0 eszközeinek meg kell jelenni az oktatásban is.

Tervezett fejlesztésekkel minden képzési területen biztosítani kell az alapképzéshez szükséges teljes eszközellátottságot és a technológiákhoz tartozó szoftvereket is.

Az új képzési rendszerben sem lesz minden tanulónak munkaszerződése lesznek szakmák, ahol kevesebb olyan gazdálkodó szervezet dolgozik a térségben, akik vállalni tudják és akarják a szakképzést. Ebben az esetben az ÁKK közreműködésével akár az intézmény tanműhelyei is képző helyek lehetnek. Ez csak akkor, ha a felszerelése megfelel a képzési dokumentumokban leírtaknak. Meg kell határozni, mely szakmák lesznek érintettek. Ezeket az intézményi tanműhelyeket kell fejleszteni a magasabb szintre.

Tantermek informatikai eszközökkel való felszerelése folyamatos feladat. Cél minél több okos tanterem kialakítása, ahol a digitális tananyagok alkalmazásának nem lesz akadálya.

5.8 Elhelyezési feltételek

Az intézmény történetének legjelentősebb beruházása előtt állunk. A XXI. századi szakképző iskolák fejlesztése program keretében a főépületünk teljes körű felújítása, új épületszárny és tornacsarnok építése kezdődött el a tervezési közbeszerzési pályáztatás lebonyolításával. Mindannyian tudjuk mekkora lehetőséget jelent ez az intézménynek. Hiszek abban, hogy a környezetnek nevelő hatása van. A műszaki pályák csúcsát jelentő ágazatokban tanítunk, korszerű technológiákról tanulnak diákjaink a leamortizálódott tantermekben. Az építkezéssel ez fog megváltozni, méltó környezetet fogunk teremteni az oktatás számára.

Talán még nem is látunk minden feladatot előre, de azt már most lehet tudni, hogy mindenkinek nehezebb lesz egy kicsit az építkezés alatt, lesznek korlátok és szükség diktálta szervezési megoldások. Ezeket be kell vállalni, annak érdekében, hogy elkészülhessen az új intézmény.

Időrendben haladva, először a tervezési fázis jön. A pályázaton nyertes tervezővel hónapokig tartó folyamatos egyeztetésre lesz szükség, annak érdekében, hogy az utolsó fali csatlakozó is a helyére kerüljön. A tervezőkkel való kapcsolattartás a vezetők feladata lesz, de a tervezés folyamán az oktató testületet és a diákok véleményét is ki fogom kérni, annak érdekében, hogy funkcionálisan egy nagyon jól használható intézmény épüljön meg.

Az engedélyezett tervek birtokában a kivitelező kiválasztása történik pályázati eljárásban. Ezt követi az építkezés. Ekkor jön a neheze. Elképzeléseink szerint az új szárny és a tornacsarnok épülne fel először. Elkészülte után a jelenlegi öreg épületből át tudunk költözni az új épületbe, hogy a felújítás elkezdődhessen. Ennyi tanterem nem lesz az új részben, ezért lesznek szükségszerű megoldások. Elcsúsztatott kezdéssel, délutáni oktatással, más intézményben bérléssel tudjuk folytatni a képzést. Azt gondolom, hogy a teljes készenléti állapotig minimum 2 tanévre lesz szükség.

A végén lesz egy újabb nagy költözés, amikor a tanműhelyek felszerelése is megtörténik. Tervek szerint beköltözünk a TISZK-ből, beköltöztetjük a villanyszerelő tanműhelyt, hogy az elektronikai képzés is egy telephelyen legyen.

Ezzel az átalakítással, felújítással ténylegesen elkezdődik a Kandó, Szakképzés 4.0-hoz méltó időszak.